

ZENDING

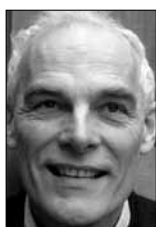
in de Schijnwerpers

Stichting Liebenzell Mission Nederland

3

oktober 2011

Beste zendingsvrienden,

In de sporen van David Livingstone
David Livingstone, de grote ontdekker van

Afrika, werd beschouwd als een grote vriend van de Afrikaan. Wat maakte hem zo geliefd, zodat zijn hart in Zambia begraven werd en zijn lichaam in de Westminster Abbey? Hij ontdekte dat de Afrikaan gemakkelijk te bereiken was, als men hem slechts als mens en als christen tegemoet treedt. Hij begreep dat zijn eerste taak het openleggen van dit werelddeel voor de zending was. Als hij ergens langer verbleef leerde hij de taal, stichtte een school en begon onderwijs te geven, legde tuinen aan, leerde hun de velden beter te verzorgen, ontwierp een systeem van irrigatie. Door deze maatregelen bevrijdde hij hen ook van de »regenmaker« en medicijnman, die met allerlei riten en bezweringsformules regen en gezondheid trachtten te toveren. Hij richtte zich bij voorkeur op de jeugd. En vandaag? Momenteel ondersteunen onze zendelingen opgeleide inheemse krachten en dragen zorg dat Afrikanen Bijbels, algemeen, medisch en landbouwkundig onderwijs ontvangen. Zij fungeren als multiplicators, maar in de eerste plaats als zendingen met de opdracht: »wee mij als ik het Evangelie niet verkondig. Door de eeuwen heen is het Evangelie de kracht Gods tot behoud

Uw
Jan Kamminga

Verlag van een vrijwilliger

Henriët Westeneng

Van 12 april tot 27 juni verbleef ik in Chilonga. Wat heb ik daar allemaal mogen doen? Lesgeven aan Nadia, op vrijdagmiddag mee naar de kinderclub in het dorp, meegekeken/meegedaan in de kleuterschool »Makalitso« (onderdeel van project Ubwenzi) en in het ziekenhuis in Chilonga, krukjes geschilderd voor de kleuterschool, gelogerd bij Malawianen, op vakantie geweest naar Lake Malawi met familie Bos, en nog veel meer.

Ik heb het er erg naar mijn zin gehad. Het was interessant om de lokale samenleving proberen te begrijpen. Te zien hoe de mensen er leven. En om te zien hoe het Ubwenzi team hulp verleent.

Vaak was ik Nederland en Malawi met elkaar aan het vergelijken. En er valt veel te vergelijken, het lijkt soms wel een andere wereld. Er is geen stress (in ieder geval niet omdat mensen een te volle agenda hebben), en verder zal er vast minder eenzaamheid zijn.

Maar er zijn ook verschillen die ik als moeilijk heb ervaren. Heksery die zo diep in de cultuur zit, dat mensen elkaar laten vervloeken, de ingewikkelde families door polygamie, medicijnen die niet beschikbaar zijn terwijl er in Nederland altijd voor de meest uiteenlopende ziektes medicijnen beschikbaar zijn.

Toen ik terugkwam in Nederland heeft het me wel wat tijd gekost om weer te wennen aan het Nederlandse leven. Het was raar om te zien waar veel mensen hier zo druk

Henriët gaat logeren met een kip als cadeau.

Foto: J. Bos

mee zijn: carrière, kleding, huis, auto, de nieuwste mobiel, etc. Terwijl mensen in Chilonga op hun veld werken om aan eten te komen. Het is een ontzettende goede, leerzame tijd geweest. Eigenlijk wilde ik nog helemaal niet naar huis, maar aan de andere kant was ik ook erg benieuwd hoe ik nou tegen de gang van zaken in Nederland aan zou kijken.

Tijdens de maanden in Malawi ben ik me er veel bewuster van geworden dat in alles afhankelijk van God leven zo belangrijk is. Daar werd ik me bewust van doordat er gebeden werd voor allerlei »kleine« dingen, zoals of internet het mocht doen. Nu ervaar ik niet alles meer als vanzelfsprekend in Nederland. Ik ben God dankbaar voor de goede tijd die Hij mij heeft gegeven met alle fijne mensen die ik heb leren kennen in Malawi. En dit vrijwilligerswerk doen is zeker voor herhaling vatbaar!

Met Rebecca op stap.

Foto: J. Bos

Liebenzell Mission
Met God van mens tot mens

Verwacht het onverwachte ...

Marieke Bos

Maar als wij hopen op wat nog niet zichtbaar is, blijven we in afwachting daarvan volharden... (Romeinen 8:25)

In onze training in Canada werd ons al verteld dat we erg flexibel moesten zijn, als we in Afrika willen werken. Alles gaat anders dan verwacht en veel dingen kosten veel meer tijd. In het begin werden we nogal eens ontmoedigd als een geplande activiteit niet door kon gaan, omdat er een begrafenis was in het dorp of de gastspreker niet kwam opdagen, of de boodschap niet was afgekondigd in de dorpen. Nu we een paar jaren hier werken raak je er aangewend dat je een plan B nodig hebt, meestal niet op tijd begint en de kalender regelmatig moet aanpassen. Toch merken we ook dat we in deze dingen nooit helemaal >Afrikaans< zullen worden ...

Een paar voorbeelden uit ons leven van de afgelopen maand:

Reisje Mangochi

Het doel van onze trip was een afspraak met de DHO (district health officer) om hem bij te praten over wat Ubwenzi doet/gedaan heeft op het gebied van gezondheid. Daarnaast wilden we een paar boodschappen doen voor de conferentie van Johannes. Om half zeven 's ochtends kregen we een brief van het health centre of we een moeder met ernstig ziek kindje konden meenemen naar het ziekenhuis. Om zeven uur vertrokken we, eerst langs het health centre om de medical assistant op te pikken en de moeder met kindje. Aangekomen bij het health centre stond er een hele groep mensen die wel mee wilde rijden. De hele familie wilde mee; de vader, iemand om te koken, nog een zus, etc. Dat ging niet passen dus... uiteindelijk nemen we vader en moeder mee, een bos brandhout op het dak, een teil met meel voor nsima en kleren. Ook een andere jongen die terug naar school wil heeft een plekje weten te veroveren en heeft zijn koffer en een zak mais alvast op het dak vastgemaakt ...

Johannes, Marieke, Nadia en Rebecca Bos

Foto: J. Bos

Na deze eerste stop, een tweede stop na drie kwartier rijden om de draaimolen van de kleuterschool te inspecteren en instructies te geven wat er nog aan gelast moet worden. Ondertussen houd ik met een schuin oog het kindje in de gaten, zolang het nog huilt/kreunt gaat het nog. Derde stop is bij het ziekenhuis in Monkey Bay, om de moeder met het kindje af te zetten. De medical assistant moet even zijn collega's groeten en na 20 km extra omrijden en een half uur verder, gaan we nu in elk geval rich-

SPH-ers en PABO-ers, opgelet!

Een tijdje als vrijwilliger in het buitenland wonen en werken? Wij, familie Bos, wonen en werken op het platteland van Malawi, Afrika. Voor onze kinderen, 3 en 6 jaar oud, zoeken wij iemand, die voor een periode van ongeveer 5 maanden, van mei tot aug/sept 2012 thuisonderwijs wil geven. Daarnaast kun je meedoen in de kidsclub van het dorp, een ochtend helpen in de kleuterschool op ons project en spelen met de kinderen uit de buurt, of..... Ben je.....flexibel, zelfstandig, niet bang om met handen en voeten te praten? Vind je het leuk om met kinderen te spelen, blank en bruin? Vind je het een uitdaging om een andere cultuur te leren kennen? Is dit voor jou een mogelijkheid om dienstbaar te zijn?

Als je denkt dat dit bij jou past en iets voor je is, neem dan contact op met onze organisatie:

Stg. Liebenzell Mission Nederland,
Jan Kamminga, E-Mail: jankamminga@hotmail.com
Voor informatie: bos_johannes@yahoo.com

Volgende halte Mangochi Foto: J. Bos

ting Mangochi. Vierde stop benzinstation om te vragen of er diesel is of diesel verwacht wordt... Opnieuw op weg, na een uurtje, zijn we bij de school van de jongen. Hij laadt zijn zak mais en koffer uit. We hobbelen terug naar de verharde weg en gaan verder richting Mangochi. Na een drie kwartier zonder stops komen we in Mangochi, we stoppen bij het benzinstation; dilemma ze verwachten diesel. Nu is er nog geen rij, maar als we in de rij gaan staan betekent het dat we alle andere plannen aan de kant moeten zetten... Toch maar eerst doen wat we van plan waren... Rond half elf zijn we bij het grote ziekenhuis. Dyson, Davina, de medical assistant en ik gaan eruit op zoek naar de DHO, terwijl Johannes alvast wat boodschappen gaat doen in de stad. We laten ons neerzakken op het bankje naast het kantoor van de DHO. Na een half uur is hij beschikbaar en kunnen we zijn kantoor binnengaan. Na een goed gesprek staan we een half uur later weer buiten. We bellen Johannes dat hij ons op kan halen en reizen af naar

Pastorale arbeid in Mushili, Zambia

Matthijs Laan

Binnen Dawn Trust Community Care proberen wij de mensen op een holistische manier te helpen. Dit wil zeggen dat wanneer de mensen bij ons komen om zich te laten testen op HIV/AIDS we ook pastorale hulp aanbieden en kijken of er ook op andere manieren hulp aangeboden kan worden.

De pastorale hulp wordt gedaan door Dominee Shilaluka. Hij is dominee van de Baptistenkerk in Mushili en komt drie keer in de week naar ons centrum om mensen bijvoorbeeld voor te bereiden voor de test, of juist begeleiding te geven wanneer iemand de test heeft gedaan. Daarnaast verzorgt hij ook een keer per week een Bijbelstudie. Mensen van verschillende kerkelijke achtergronden komen hier naar toe.

Het werk van dominee Shilaluka vraagt om veel wijsheid. Hij krijgt te maken met veel

verschillende problemen, vooral omdat HIV/AIDS een grote rol speelt in deze gesprekken. Vaak hebben de mensen problemen binnen het huwelijk of zijn ze nog erg jong en hebben ze geen idee wat ze verder met hun leven moeten doen.

Ook spelen spirituele problemen vaak mee. Mensen hebben last van dromen, of is er hekserij in het spel.

De dominee is een wijze man die veel tijd neemt om goede begeleiding te bieden.

Dominee Shilaluka Foto: M. Laan

de markt voor een zak bonen, uien en ander eten voor de conferentie. We lunchen in Dysons favoriete restaurantje en doen onze andere boodschappen. Inmiddels is de rij bij het benzinestation nu twee kilometer lang, te lang om nog diesel te krijgen voor middernacht..., volgende keer beter...

Rond half drie gaan we weer op reis richting Chilonga. We stoppen weer bij de draaimolen waar Dyson achterblijft om de rest van het lassen en repareren te begeleiden. Hij vertelt ons dat we nog even langs het health centre in Nankumba moeten om de vrouw van een vriend en haar pasgeboren kindje op te pikken. Oké, geen probleem, volgende stop Nankumba health centre. Moeder en kindje in doeken gewikkeld, plus verzorger en teil, tas etc. kruipen bij ons in de auto. 7 kilometer voor Chilonga is een begrafenis, we pikken nog wat oude vrouwen op, zodat ze niet het hele eind hoeven terug te lopen naar Chilonga. Met onze auto wederom gevuld komen we terug, in Chilonga stoppen we een paar maal om iedereen af te zetten en komen rond 6 uur weer thuis. De zon zien we ondergaan. Een reisje naar Mangochi 100 km bij ons vandaan voor een afspraak van een half uur duurt zo een hele dag, met ontelbare stops onderweg om anderen op weg te helpen...

Als het kan bezoekt hij de mensen thuis en probeert hij te kijken waarin DTCC iemand het beste kan helpen. Hij heeft echt een hart voor de mensen die op zijn weg komen en probeert ze waar hij kan te helpen. Wij hebben erg veel waardering voor zijn werk. Zelf zouden we dit nooit zo kunnen doen. We maken geen deel uit van de cultuur en we spreken de lokale taal lang niet goed genoeg, wat het lastig maakt de goede begeleiding te geven. Onze ervaring is dat de dominee de mensen die bij hem komen weer hoop en toekomst kan geven. Hoe dit komt? Doordat hij ook iets moois te vertellen heeft, ondanks de vaak grote problemen. Ze mogen weten dat er iemand is die echt om hen geeft en dat is Christus. Ook heeft dominee Shilaluka in augustus gesproken op een jongerenweek van DTCC. Het thema was: de uitdagingen van de Zambiaanse jeugd. De dominee heeft vooral over seksualiteit en relaties gesproken, en dan gerelateerd aan de Bijbel. Elke dag

Doodsangst

Nu er sinds een paar maanden een nieuwe medical assistant is om het health centre draaiend te houden is de oude medical assistant (MA) niet meer nodig en mag hij met pensioen. De MA, een Yao, was ondertussen opnieuw getrouwd in Chilonga, en ging mede om zijn vrouw regelmatig naar de kerk. Hij zou terug gaan naar zijn oude gebied bij Mangochi. Alleen de MA wilde niet. Hij zei: »Als ik daar naar toe ga, ga ik dood. Er is daar zoveel hekserij en donkerheid, dat overleef ik niet...«

Gisteren hoorden we van Dyson dat hij overleden is in het ziekenhuis in Mangochi. Twee weken geleden op dezelfde dag dat wij de DHO bezochten is hij opgenomen in het ziekenhuis met klachten als pijn in zijn hart en borst en maag. De (angst voor) hekserij had hem zo ziek gemaakt dat hij levensbedreigend ziek werd en overleed. Dit hadden we nooit verwacht van iemand die uit de Yao stam komt en teruggaat naar zijn »thuis« gebied... We hopen dat hij voor zijn sterven God heeft leren kennen, ook al kon de angst niet winnen van het vertrouwen in God.

Hagel in de tropen

Net voor ik dit artikel afschrijf worden we verrast met wel heel bijzonder weer; het is 30 graden,

kwamen er ongeveer 80 jongeren op af. Het was een heel goede week. De dominee draaide er niet omheen en was eerlijk en open over alle aspecten. Voor ons heel bijzonder om te zien hoe positief de jongeren reageerden op dit onderwijs. De jongeren waar we na die tijd nog mee spraken, vertelden dat ze dit nooit eerder hadden gehoord. We beseffen steeds weer hoe belangrijk het is de jeugd te begeleiden op hun weg met God. Wij zijn dankbaar dat dominee Shilaluka bij ons werkt. Zonder zijn werk zou ons werk veel moeilijker zijn en zouden we veel minder kunnen betekenen voor de mensen in Mushili en daarbuiten. We willen daarom vragen om te blijven bidden voor hem en zijn gezin, het vraagt veel van hen. Er zijn zoveel uitdagingen waar hij voor staat. Laten we aan hen denken in onze gebeden, zodat hij ook mag weten dat zijn werk wordt gedragen door onze God.

Hagel in de tropen

Foto: J. Bos

het regent pijpenstelen (terwijl de eerste regens pas half november horen te beginnen) en er vallen hagelstenen uit de lucht van een halve centimeter groot...

In blijde verwachting

Na al het onverwachte nu een laatste nieuwtje over verwachting... Wij zijn in blijde verwachting en hopen begin maart een kleintje te krijgen. In verband met de bevalling komen we voor drie maanden terug naar Nederland (eind januari tot half april). Wilt u ons uitnodigen voor een presentatie in uw kerk, huiskring, Bijbelstudiegroep, etc, dan zijn we beschikbaar, het liefst in de maand februari (natuurlijk rond begin maart onder voorbehoud)...

Groeten van Johannes, Marieke, Nadia, Rebecca en ? Bos

Gebeds- en dankpunten

Kalender, waar u voor kunt bidden de komende maanden

- 10, 14 – 16 nov: derde landbouwconferentie Farmig Gods Way
- 3 dec: kidsdag

Wekelijkse en maandelijkse activiteiten

- Kidsclub op vrijdagen
- Fellowship op zondagmiddagen
- Kerkleidersbijeenkomst op elke tweede dinsdag van de maand
- Support Groep voor mensen met HIV op elke tweede woensdag van de maand

Andere gebedspunten

- I.v.m. de zwangerschap zijn we op zoek naar een nieuwe, lokale medewerker voor de kleuterschool op Ubwenzi.
- Bid voor een goed regenseizoen (verwachte start in november)
- Bid ook voor een goede zwangerschap

In de timmerwerkplaats

Foto: M. Laan

Jongerenwerk

Afgelopen jaar zijn we begonnen met het helpen van jongeren door ze training aan te bieden bij verschillende bedrijven. We hebben twee werkplekken, een timmerwerkplaats en een lasbedrijf. Deze jongeren komen uit Mushili, waar ons project zich bevindt. Een van de jongens heeft zijn studie wel afgerond, maar deed dit in Malawi. De andere jongen heeft alleen grade 7 afgerond. Omdat ze beiden wel gemotiveerd zijn om een vak te leren hebben we hen

(vervolg op pag. 4)

(vervolg van pag. 3)

uitgekozen. In eerste instantie hebben wij hen een half jaar gegeven. Daarna hebben ze de mogelijkheid om door te gaan als ze dat willen. Ons doel is om hen een handreiking te geven zodat ze meer mogelijkheden hebben voor de toekomst. Het is mooi om te zien hoe deze jongeren aan de slag gingen, erg gemotiveerd. Eén van hen wist toen hij begon als timmerman eigenlijk helemaal niks, maar na een half jaar wist hij al hoe hij zelf zijn meubelen moest maken. Voordat deze periode was verstreken, hebben we een evaluatie gehouden en werd duidelijk dat de twee jongens graag nog meer wilden leren. De bedrijven waar ze werkten waren ook positief over hen. Daarom hebben we besloten om hen een half jaar langer te geven.

Omdat wij het belangrijk vinden dat ze ook geestelijke input krijgen proberen wij één keer per week een gesprek met hen te hebben. De jongens staan vaak wel voor uitdagingen. Vooral omdat hun vrienden hen uitdagen omdat ze geholpen worden door Muzungu's (blanken). Daarbij zien ze hun vrienden dingen doen die niet altijd goed zijn.

Vooraf tijdens de tweede periode zagen we bij één van de jongens een verandering van gedrag. Voorheen was hij altijd erg netjes en beleefd, maar nu begon hij toch meer zijn eigen weg te gaan. Dit betekende niet altijd op het werk komen en niet eerlijk zijn in wat hij aan het doen was. Dit zijn uitdagingen die we bijna dagelijks zien met de jongeren in Mushili. Je denkt dat we ze helpen en ze kiezen in plaats daarvan het »wilde leven«.

Het praktijkjaar is nu voorbij en we hebben vooral bij één van de jongens een grote verandering gezien. Hij heeft ontzettend veel geleerd en uiteindelijk zelfs een baan aangeboden gekregen. Dat laat ons weer zien dat je soms veel geduld nodig hebt, en dat we moeten blijven onthouden dat ondanks alle input je niet altijd moet verwachten dat iedereen kan bereiken wat je graag zou willen.

Maar we zijn dankbaar voor wat deze jongeren hebben bereikt. Daarom blijven we dus vooral doorgaan met het opbouwen en begeleiden van de jongeren die bij Dawn Trust Community Care komen. Ook als ze het moeilijk vinden om soms de goede weg te gaan.

Liebenzell Mission wereldwijd

■ Duitsland

Transforming our world

Van 28 december 2011 t/m 2 januari 2012 organiseert Mission-Net in Erfurt een Europees zendingscongres met het thema: het veranderen van onze wereld door een missionaire levensstijl. Graag maken we jongeren tussen de 18 en 30 jaar hierop attent. Men verwacht 3500 jongeren uit alle kerken van Europa. Er is dagelijks een plenair programma met bekende sprekers, o.a. George Verwer van Operatie Mobilisatie. Daarnaast zal men in kleine groepen doorpraten over het Woord van God, evangelisatie, zending, honger, armoede, klimaat en milieu enz. Meer info: www.mission-net.org

Vakantie houden met een plus

De vakantiegid 2012 van het Christelijke Vakantieoord **Monbachtal** is uit. Monbachtal is een prachtig stukje natuur in het Zwarte Woud met veel mogelijkheden om erop uit te trekken, maar ook om tot rust te komen. Er worden verschillende themabijeenkomsten gehouden, zoals: gezinsvakanties, vrouwen-

weken, grootouder-kleinkind weekend, enz. Meer weten: www.monbachtal.de

■ Japan

In Japan werken momenteel 21 LM zendingen. Wat betekent dat in een land met 127 miljoen inwoners? Een druppel op een gloeiende plaat? Iedere druppel kan het begin van een stortbui zijn! Er is vrijheid en er zijn open deuren voor het Evangelie. Hoewel veel financiële steun voor de getroffen van de aardbeving en tsunami is ontvangen... is toch de ontmoeting en hulp van mens tot mens door niets te vervangen.

■ Frankrijk

Voor ons in het gemeentestichtend werk in Mortagne is het een heel groot wonder, dat het bezoekersaantal sinds het afgelopen jaar is verdubbeld. We hebben om twee gezinnen gebeden, die zich bij ons zouden aansluiten. God heeft ze gegeven, wat tot gevolg heeft dat we nu voor een derde gezin bidden. (Michaël en Dorothea Renz)

Attentie!

De acceptgiro is allereerst bedoeld als adresdrager.

U kunt deze uitsluitend gebruiken voor het overmaken van een gift voor het algemene werk van Liebenzell Mission Nederland.

De stichting beschikt over een ANBI verklaring.

Wilt u een andere bestemming aan uw gift geven, b.v. voor Fam. Bos of fam. Laan of voor het Amanoproject of voor Ubwenzi (project Malawi), dan dient u gebruik te maken van uw eigen overschrijvingsformulier.

Als u via internet bankiert dan vragen wij u vriendelijk altijd tevens uw adresgegevens te vermelden. In beide situaties is het uiteraard belangrijk dat u duidelijk de bestemming van uw gift aangeeft. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Rekeningnummer: 264732 of 95.85.42.961 t.n.v. Stichting Liebenzell Mission Nederland te Hilversum

Adreswijzigingen: W. Nelisse, P.Postlaan 6, 1222 LJ Hilversum, Telefoon 035-6832815
E-Mail: liebenzellmission@chello.nl, Internet: www.liebenzell-mission-nederland.nl

Adresgegevens van: J. Kamminga, Ruitersweg 26, 1211 KW Hilversum,
Telefoon/Fax 035-5435855 E-Mail: jan.kamminga@hetnet.nl

Colofon

Giften die voor projecten binnenkomen worden voor het aangegeven doel bestemd. Als er meer binnenkomt dan nodig is zullen de giften aan gelijksoortige projecten worden toegevoegd. Directeur: Detlef Krause.

Redactie: Jan Kamminga, Wim en Meta Nelisse. Stichting Liebenzell Mission Nederland, W. Nelisse, P.Postlaan 6, 1222 LJ Hilversum, Telefoon 035-6832815, E-Mail: liebenzellmission@chello.nl, Internet: www.liebenzell-mission-nederland.nl, Vormgeving en opmaak: Grafisch Atelier Arnold, Dettingen. Druk: Drukkerij Sloopbeek, Hilversum